

NYTT från NSK

Möte mellan NSK och Nordiska Rådet i Köpenhamn

Britt Bohlin är direktör för Nordiska Rådet, som är en parlamentarisk församling bestående av 87 riksdagsledamöter från Norden. Man samarbetar också med baltiska stater. Nordiska Rådet tar upp aktuella frågor i Norden och påverkar regeringarna i Nordiska Ministerrådet att agera. Man kan ju inte besluta överstatligt.

I november mötte **Curt Persson** och **Ewa Hedkvist Petersen** direktör Bohlin och en senior rådgivare till rådets velferdsudvalg, **Beate Christine Wang**.

Velferdsudvalget tog t.ex. 2010 beslut om förslag om "hvordan skape god livskvalitet for eldre i Norden". Här föreslog man bl.a. att regeringarna ska ta upp frågor om bättre forskning inom äldreområdet, välfärdsteknologi, e-hälsa, bostäder och stöd till anhörigvårdare. Förslaget är nu färdigbehandlat.

På NSK:s uppdrag föreslog vi samarbete med Nordiska Rådet. Mötet slutade med att vi tillsammans ska identifiera möjliga samarbetsområden och sedan gå vidare med att ev. träffa udvalget och/eller ledamöter i udvalget. Fortsättning följer alltså.

Pensionssystem i Norden

Vid mötet i Helsinki diskuterades de nordiska pensionssystemen. Dessa är en del av den nordiska modellen med stora inslag av universella rättigheter, men sinsemellan är systemen ofta mycket olika.

I alla nordiska länder finns det stora skillnader mellan pensionärer och det finns stora grupper som lever under EU:s gräns för fattigdom, i hög grad kvinnor. Vid mötet beslutades att ta upp frågan om de s.k. fattigpensionärerna på nordisk politisk nivå.

Årsmöte/General Assembly med AGE Platform Europe i Bryssel

Curt Persson, PRO fortsätter som styrelseledamot och Rune Bugge Persson, Pensionistförbundet är vald som ersättare för Curt. Bägge mandatena gäller fram till General Assembly 2017.

Vid årsmötet antog ett uttalande med ett förslag om en EU-strategi för att möta de demografiska förändringarna.

Ewa Hedkvist Petersen

Ur förslaget

- Äldre ska få medverka i förbättringen av samhällsekonomin
- Förbättra skyddet för äldres medborgerliga rättigheter: ett EU-direktiv för att bekämpa åldersdiskriminering inom alla områden
- Borgmästare i Europa samverkar för åldersvänliga miljöer
- Tillgänglighetslagstiftning på EU-nivå
- Samhällslösningar för vård och omsorg för att sprida ansvaret utöver familjerna
- Förbättra EU 2020 så att EU blir mer socialt.

Viktiga datum 2015

- 27 januari – Möte med NSK:s experter i AGE, Stockholm
- 26-27 mars – Möte med AGE Council (styrelsen) i Bryssel
- 18-20 maj – NSK har årsmöte på Färöarna
- 15-17 september – NSK:s styrelsemöte och seminarium i Helsingör
- Oktober – Möte med AGE Council
- Oktober/november – NSK-studieresa till Bryssel, datum inte fastlagda än.

Vad skall vi göra i våra Pensionstagarföreningar under 2015?

I nr 5/2014 av vår tidning återgav Rauno Kousa huvuddragen i det verksamhetsprogram som antogs vid Pensionstagarnas Centralförbunds kongress i Jyväskylä 10-11.6.2014. Programmet betonar vikten av en fortsatt aktiv intressebevakning inom social- och pensionspolitiken.

De mest centrala frågorna är pensionstagarnas boendefrågor, trygghet av närservicen inom social- och hälsovården, trygghet av pensionernas köpkraft, höjning av de lägsta pensionerna, beskattningen av pensionerna och sänkning av de kommunala serviceavgifterna. Det mesta är sådant PCF direkt eller via PIO måste ta hand om och föra vidare.

Vad kan vi på föreningsnivå ute i kommunerna göra? En viktig sak inför äldreådets möten kunde vara att inom föreningen diskutera punkterna på föredragningslistan. Ärenden som enligt föreningens åsikt saknas på listan, kan vi kanske inte få in till följande möte, men om det är tillräckligt viktiga frågor inom kommunen, finns det säkert kanaler där vi kan föra fram dem.

Efter kongressen fick alla föreningsordföranden en tjock bunt papper om beslut som tagits, föreningsaktivitetsprogram mm. Bara att läsa igenom pappren tog nästan andan ur mig. Vid en andra genomläsning hade jag sansat mig så mycket att jag kunde uppfatta att det faktiskt inte var meningen att vi skulle göra allt under en termin. Dessutom kunde jag konstatera att vi i vår förening faktiskt redan hade en del av punkterna på vårt program.

Bättre kan vi säkert alla bli på att se varandra, lyssna till varandra och ta hand om nya medlemmar så att de känner sig välkomna! Att komma ihåg gamla medlemmar som pga av ålder eller sjukdom inte längre orkar komma med på våra träffar är också en uppgift, som inte bör vara så svår att genomföra åtminstone en gång per år.

Kulturaktiviteter, kortare- och längre resor är alla aktiviteter som fyller tillvaron mellan de ordinarie träffarna, som är nog så viktiga för oss alla. De ger oss en viktig social gemenskap. Motionskampanjen, som började i fjol, kommer tillbaka i år 1.3-30.4.2015, den skall vi inte missa. Ut och rör på dig, ensam, tvåsam eller i ett gäng!

Brita Helsing
viceordförande

Ländernas pensionssystem utvärderades utifrån pensionernas tillräcklighet, systemets hållbarhet och administrationens tillförlitlighet.

I jämförelsen framgår vilka omständigheter som kunde förbättra ländernas placering i indexet. För Finlands del konstateras att minimipensionen kunde vara högre och fonderingen kunde ökas från nuvarande. Också en bättre sysselsättningsgrad bland de äldre skulle förbättra Finlands

ställning. Som fjärde omständighet nämns pensionsrättens fördelning. Den är i bruk i många länder och ger ett bättre skydd vid skilsmässa. I Finland är pensionsrätten personlig.

Finland utvärderades utifrån gällande pensionslagstiftning. Enligt direktör **Mikko Kautto** på Pensionsskyddscentralen innebär en bra placering inte det att det inte finns skäl att förnya pensionssystemet.

ETK

kortnytt

Vård på lika villkor

Pensionärernas riksorganisation i Sverige PRO har tagit fram ett program för de mest sjuka äldre med en rad förslag till politikerna. Bland annat vill PRO att äldre vid en viss ålder ska ha rätt till hjälp i hemmet och att flytta till ett särskild boende utan biståndsbedömning.

– Det har hänt väldigt lite genom åren som förbättrar vården och omsorgen för äldre, säger Guy Lööv, sakkunnig på PRO:s riksorganisation.

Vård på lika villkor betyder att det är behoven som ska styra, sägs det i programmet. Hälso- och sjukvård ska ges på lika villkor och betalas efter förmåga, solidariskt via skattsedeln. Numera kan landsting och regioner sälja eller lägga ut sjukhus på entreprenad till företag som driver verksamheten med vinst. De privat drivna sjukhusen kan ta emot både patienter inom den offentligt betalade sjukvården och patienter vars vård betalas via exempelvis privata sjukför-

säkringar.

Det skapar risk för så kallade gräddfiler i vården, där de som betalar privat får vård först. Så skapas ett A- och B-lag bland vårdbehövande, vilket är motsatsen till vård på lika villkor.

Arbetspensionsavgifterna år 2015

Arbetsmarknadens centralorganisationer har avtalat om arbetspensionsförsäkringsavgiften inom den privata sektorn för år 2015. År 2015 är avgiften i genomsnitt 24 procent av lönen.

Utgångspunkten för arbetspensionsavgiften år 2015 är arbetsmarknadens centralorganisationers tidigare överenskommelse om att höja avgiften med 0,4 procentenheter åren 2015 och 2016. Höjningarna fördelas jämnt mellan arbetsgivarna och arbetstagarna.

År 2015 är arbetstagarens avgift således 5,70 procent före 53 års ålder (5,55 procent år 2014) och 7,20 procent efter fyllda 53 års ålder (7,05 procent år 2014).

Arbetsgivarens avgift är i genomsnitt 18 procent av lönerna (17,75 procent år 2014).

Företagarnas pensionsavgift, FöPL-avgiften, är nästa år 23,70 procent före 53 års ålder (23,30 procent år 2014) och 25,20 procent efter fyllda 53 år (24,80 procent år 2014).

ETK

Finland bland de främsta i internationell pensionsjämförelse

Finlands pensionssystem har placerat sig på fjärde plats i den internationella jämförelsen Melbourne Mercer Global Pension Index. Resultatet publiceras idag. Det här var första gången Finlands pensionssystem utvärderades i jämförelsen. Finland klarade sig bra speciellt i delen som utvärderade pensionssystemens administration och deras transparens.

Jämförelsen lyfter fram Danmarks pensionssystem som världens bästa och enda i s.k. A-klass. Finland är i täten i följande kategori genast efter Australien och Nederländerna, tillsammans med Schweiz, Sverige och Kanada.